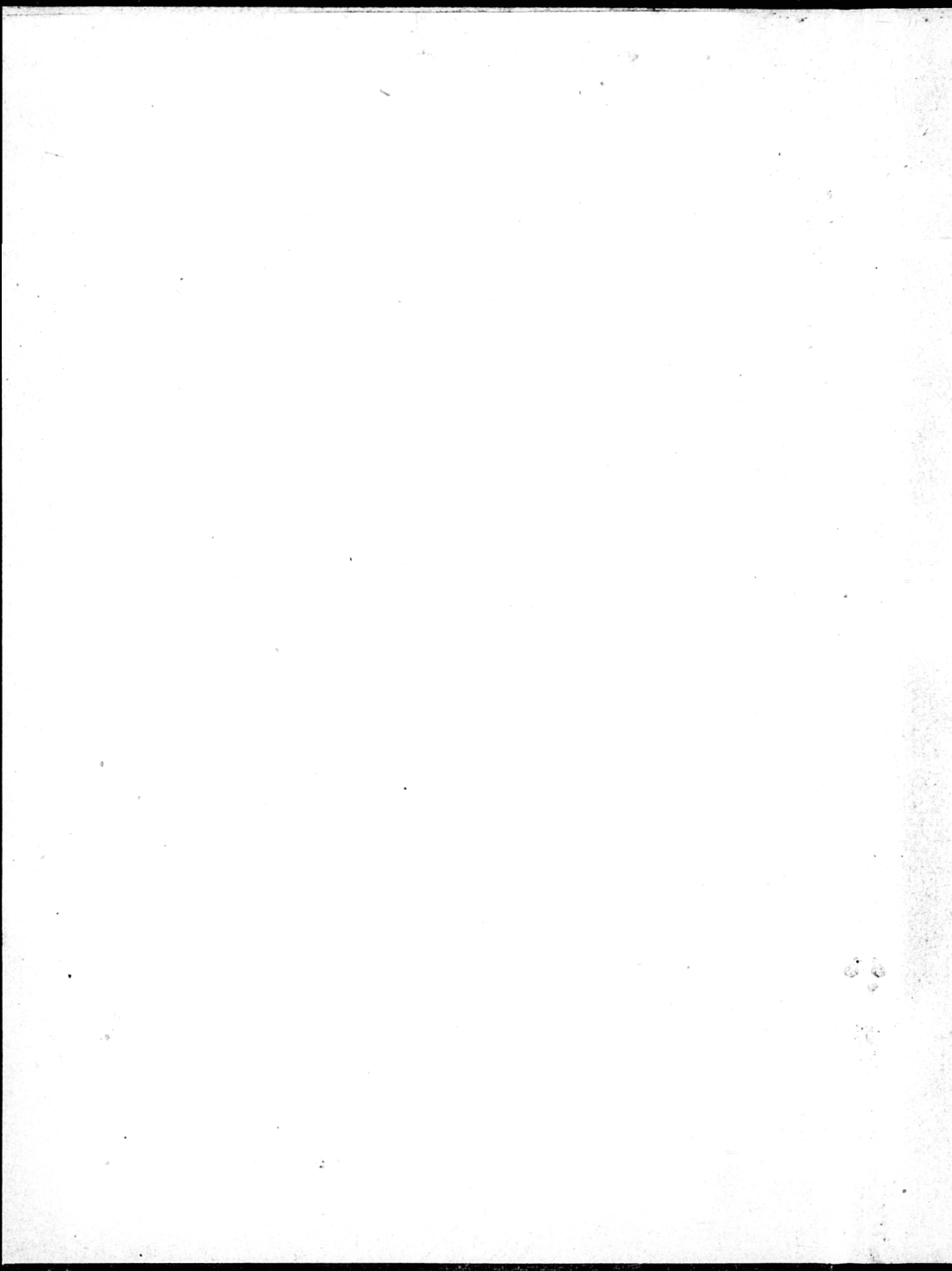

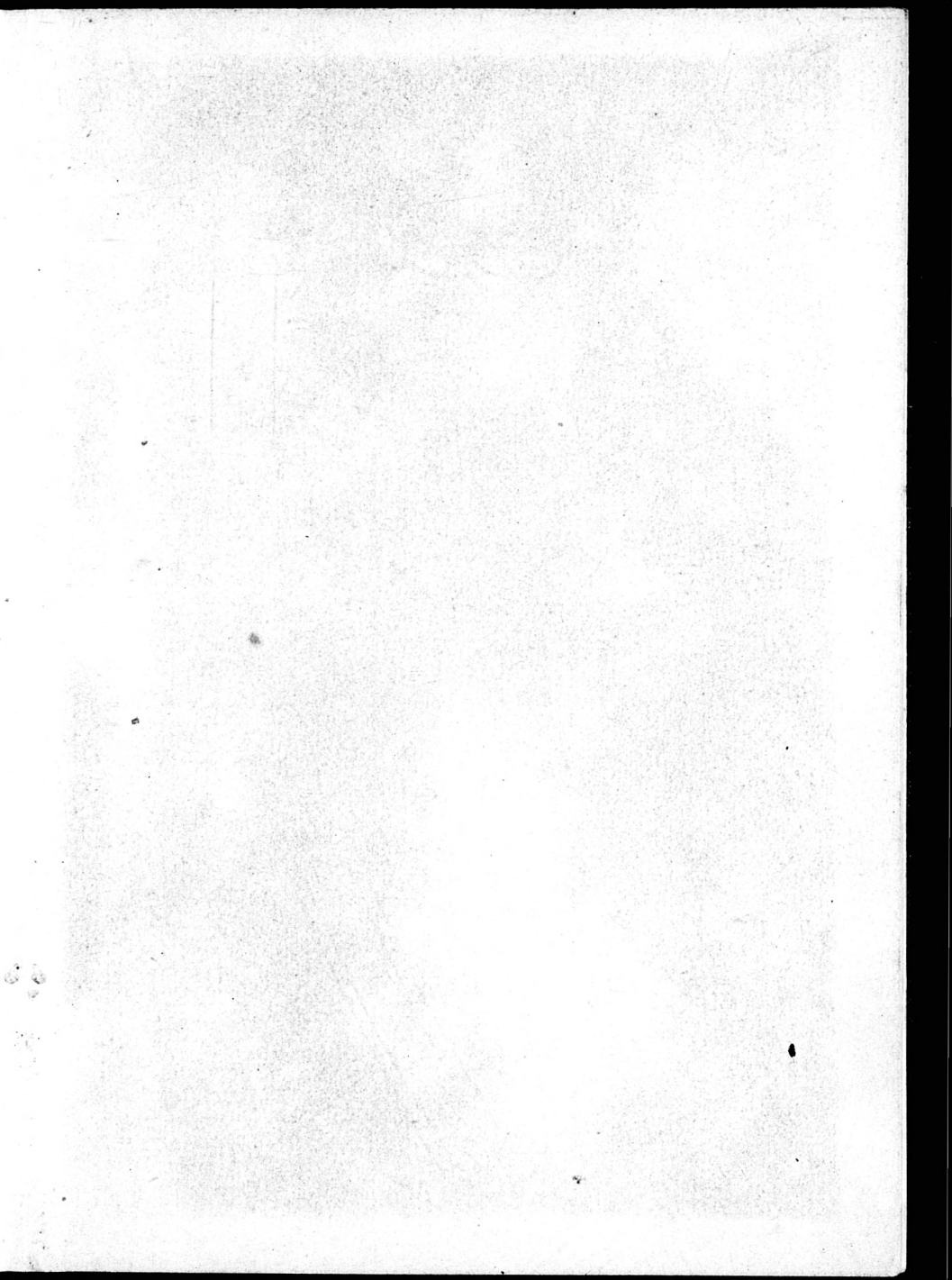
177

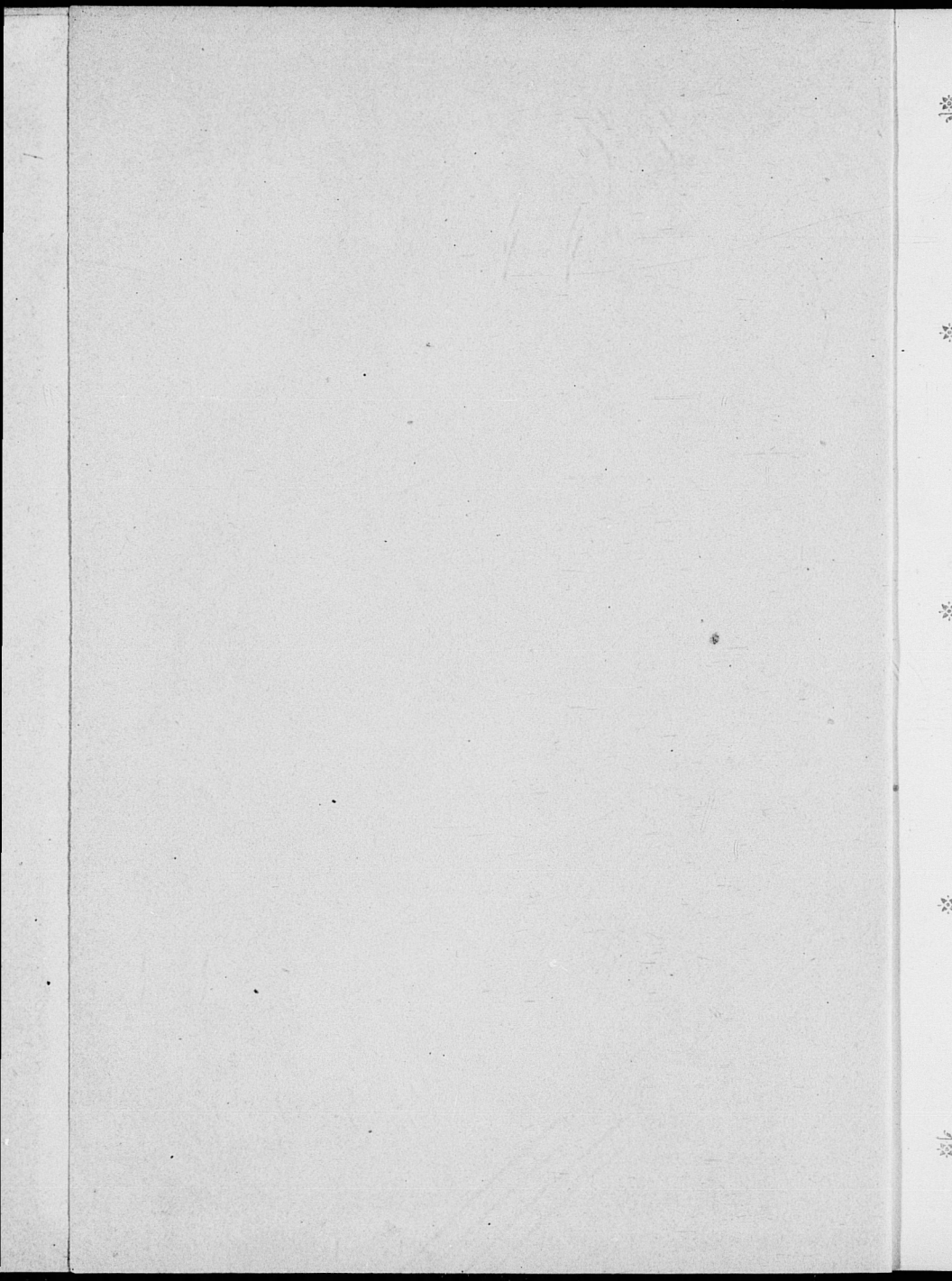
SILVIO PELLICO

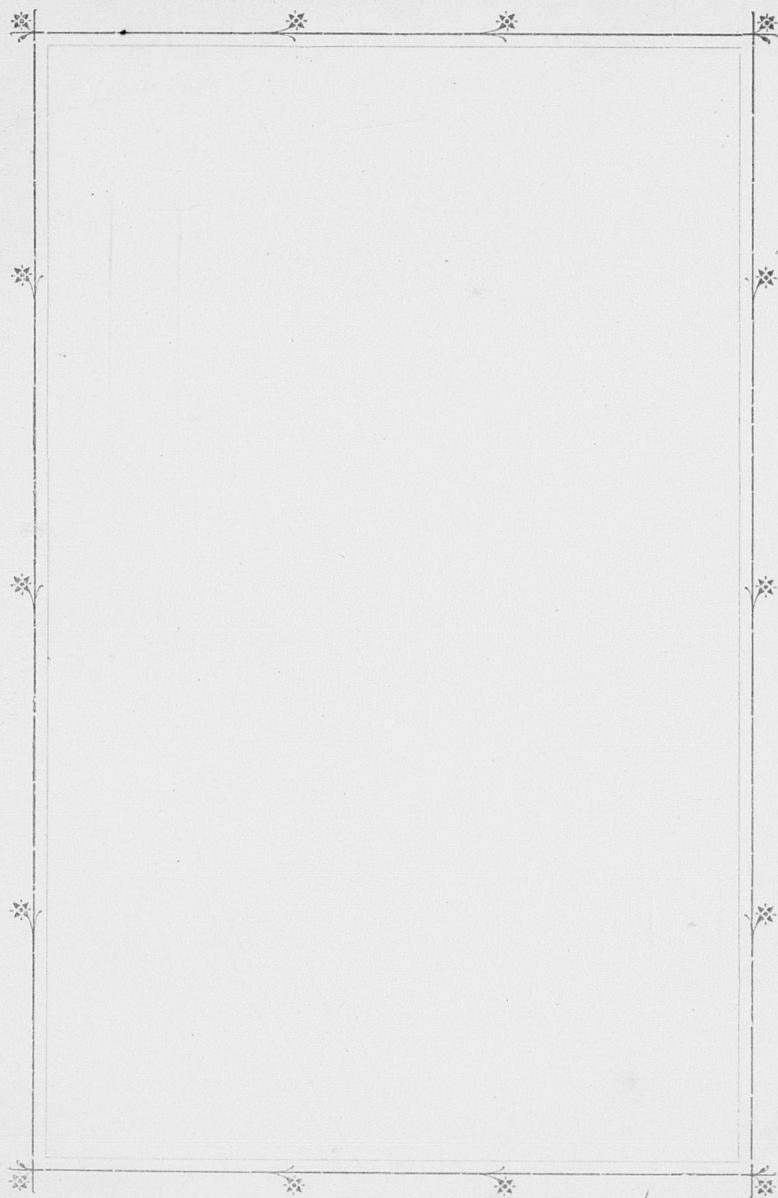
LEGENDE
der
ZURICH PANANIA

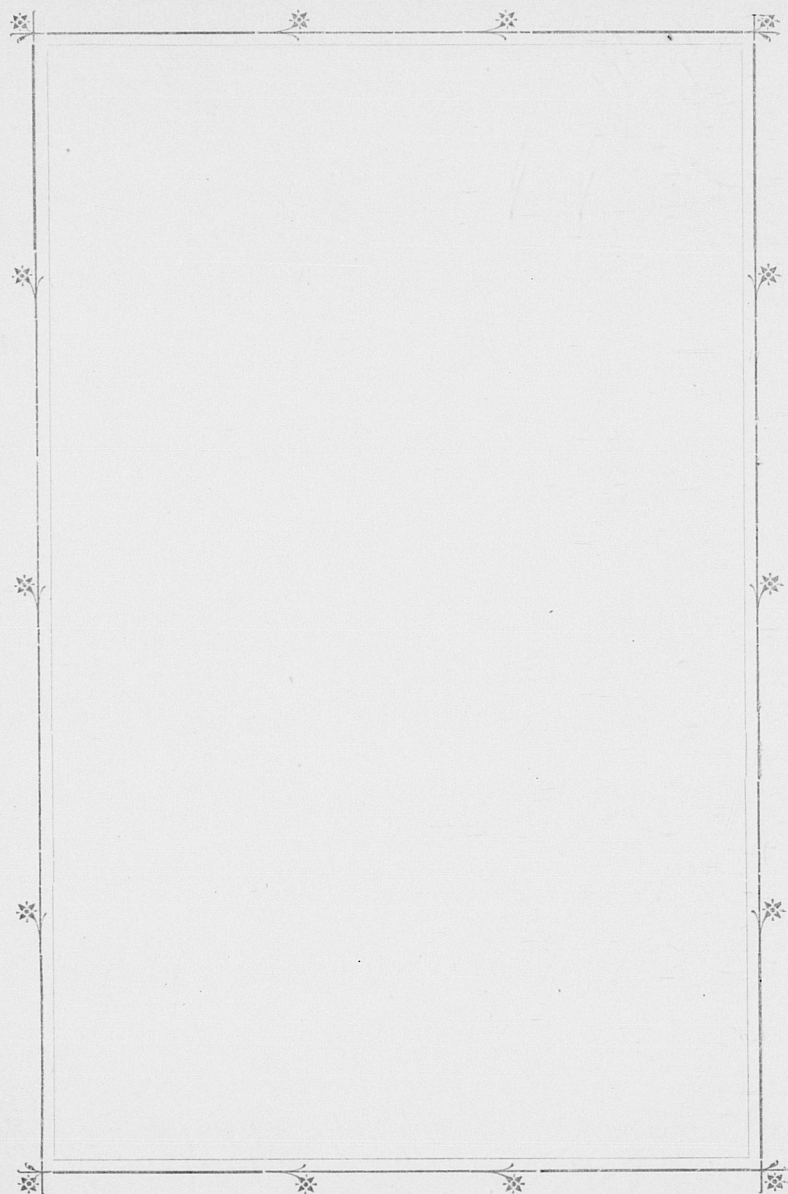
Vak 90

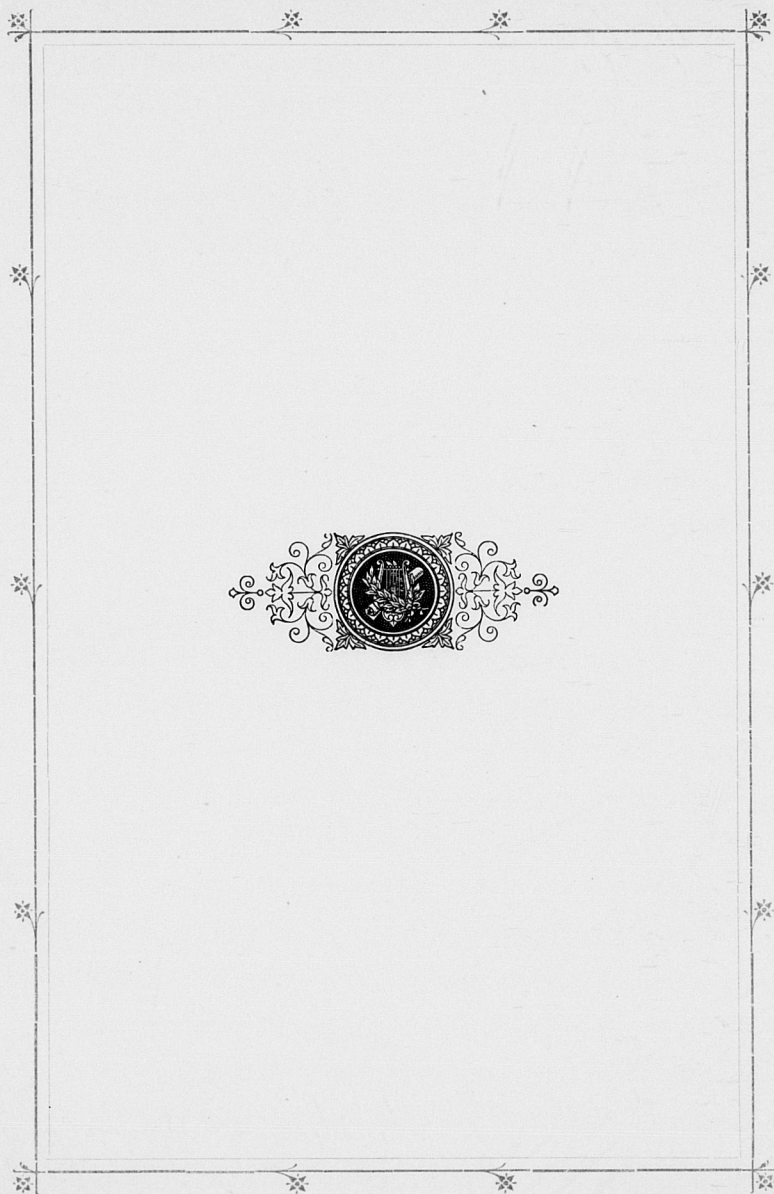

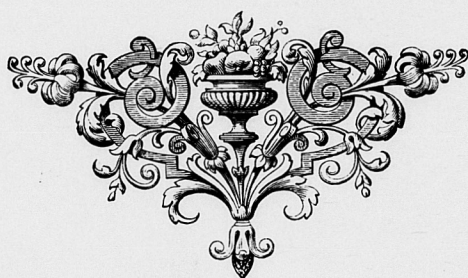

LEGENDE DER ZALIGE PANASIA.

VAK

90

No. 177.

Legende der zalige Panasia

NAAR

SILVIO PELLICO

DOOR

H. J. M. VAN DEN HEUVEL

MET EEN VOORREDE VAN

J. R. VAN DER LANS.

NIJMEGEN

G. C. RICHELLE

1892.

IMPRIMATUR.

L. BERKVENs,
Libr. Cens.

Haaren, 1 Junii 1892.

AAN DEN LEZER.

Met genoegen voldoe ik aan den wensch van mijn jeugdigen vriend, den bewerker van dit boekje, dat ik daarvoor een woordje ter inleiding schrijven zou. Met genoegen, omdat het mij aangenaam is, zijn arbeid van harte den beminnaars van het schoone en goede te mogen aanbevelen.

Toen hij mij het handschrift ter inzage zond, kende ik het geschrift van SILVIO PELLICO, waarvan hier een vertaling wordt aangeboden, nog niet. Ik ben hem dankbaar dat hij mij in de gelegenheid gesteld heeft, kennis te maken met een der keurigste pennevruchten van den geveelvollen en zwaar beproeften Italiaanschen dichter.

Er is iets weemoedigs en tegelijk troostends in, den eens zoo moedigen en ondernemenden geest, die zich met wilde drift in het politieke strijdperk wierp en op de baan der letteren den onstuimigen Alfieri naar de kroon meende te steken, in later tijd, door het lijden geknakt, troost te zien zoeken in de dichtelijke behandeling van mystiek-vrome onderwerpen.

De pen, die eenmaal hartstochtelijk bewogen treurspelen schreef, die door haar scherpte den schrijver vervolging en kerkerstraf op den hals haalde, vermeit zich hier in de teere schildering van een heiligenbeeld, zoo zacht en aanminnig, zoo lieflijk stralend als de beeltenis eener heilige maagd, van gouden aureool omgeven, op een middeleeuwsch kerkraam.

De zalige PANASIA is een soort Genoveva, een jonge herderin, die bij haar schaapjes, gelijk de herdersknaap David den lof des Heeren zingt. Haar

*legende is een zoete idylle, wegstervend in een aan-
doenlijke elegie; want het engelachtig kind sterft een
gruwzamen dood als martelares; maar het tragisch
einde vormt geen wanklank aan het slot; als de
zalige den doodelijken steek in de borst ontvangt, is
ze reeds in vrome zielsverrukking aan de aarde
onttogen; geen kreet ontsnapt haar lippen en als
wij den met bloemen gesierden, door sneeuw witte
kalveren getrokken lijkwagen volgen, die haar onder
het gelui der klokken, van zelve in den toren het
dood- en zegelied aanheffend, grafwaarts voert, dan
hebben we niet den indruk van een begrafenis, maar
veeleer van een triomftocht.*

*Met treffenden eenvoud, zonder eenig gezocht siersel,
gelyk ook PANASIA allen aardschen tooi versmaadde,
heeft de schrijver haar roerende geschiedenis verhaald
en ik heb er den vertolker lief om, dat hij zich door de*

poëzie dezer lieve legende heeft aangetrokken gevoeld.

Alle gelijkgestemden zullen zijn bewerking met hetzelfde genot en dezelfde stichting lezen, als hij ongetwijfeld bij de lezing en vertolking van het oorspronkelijke heeft ondervonden.

Voor al jeugdige lezers en lezeressen, reine, onbedorven harten zullen smaak vinden in dit beminnelijk heiligenleven en zich daardoor in kinderlijke geestdrift tot navolging voelen aangespoord. Hoe leerzaam en opvoedend over het algemeen levens van heiligen mogen wezen, niet alle zijn daarom evenzeer voor de jeugd geschikt: nu eens valt het onderwerp buiten haar bereik, dan weer is de behandeling niet op haar krachten berekend. De legende der zalige PANASIA echter leent zich zoowel om den treffenden inhoud als de eenvoudige, bevallige inkleeding bij voorkeur tot lectuur voor de jeugd.

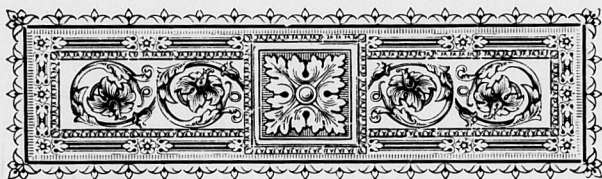
Als boekgeschenk, inzonderheid voor meisjes, verdient het werkje daarom alle aanbeveling en ik twijfel niet of de vertolker zal voldoening beleven van zijn arbeid, met zoo liefdevolle zorg verricht.

Dat deze weinige regelen daartoe iets mogen bijdragen, is mijn hartelijke wensch.

J. R. VAN DER LANS.

en jonge en teedre maagd, schoon als de dageraad;
Een engelreine bruid, door Jesus uitgekozen;
Den harden kruisweg langs, Hem volgend zonder poozen
In stille lijdzzaamheid, den glimlach op 't gelaat;

De tengre leest omgolfd door 't hemelsblauw gewaad,
En om haar hoofd een krans van leliën en rozen,
Waar, tusschen 't kuische blank, de keurrobijnen blozen
Van 't martlaarsbloed, gestort ten offer aan den haat:

Zóó rees zij voor mijn geest, als ik haar beeld erkende
Door 't gouden sluiergaas der stralende legende,
Waar Silvio's penseel 't ons in bewondren doet.

En schuchter volgde ik toen den kunstnaar uit de verte.
Och, bracht mijn pogen slechts één ziel tot Jesus' harte,
Hoe ik U zegenen zou, mijn jeugdige overmoed.

INLEIDING.

De Heer is bewonderenswaardig in al Zijn werken; de glansrijkste ster aan den hemel en de nederigste bloem van het veld, de koninklijke adelaar en de teêre vlinder, de baren van den oceaen en de dauwdruppel in den kelk der lelie — alle verkonden Zijn almacht en wijsheid.

Even bewonderenswaardig is de Heer in Zijn heiligen; priesters en leeken, koningen en onderdanen, geleerden en ongeletterden, grijsaards en jongelingen, heiligen van alle standen en rangen zijn geschaard om Zijn troon. Welk een troost vervult het hart van den armen werkman

als hij bedenkt, hoe naast den geleerden Augustinus en den grooten koning Sint Lodewijk, naast zoovelen, die op aarde hebben geschitterd door roemrijke geboorte of verheven kennis, tal van heiligen worden vereerd die, evenals hij, uit de lagere volksklasse zijn gesproten en te midden der armen hun leven sleten.

O! hoe volmaakt stemt dit alles overeen met het onbegrijpelijk, maar treffend geheim der menschwording van een God, die, Beheerscher van het heelal, te gelijker tijd arm heeft willen zijn, een God die de landelijke geschenken der herders van Betlehem met even groote vreugde aanvaardde als het goud, den wierook en de myrrhe, door de Oostersche Wijzen aan Zijn voeten nedergelegd. De vriend der onschuldige en rouwmoedige harten slaat geen acht op rijkdom of kennis; alleen de goede wil van allen, die Hem met *geloof*, *hoop* en *liefde* aanbidden, heeft waarde in Zijn oog.

Door deze drie deugden werd de eenvoudige en edelmoedige ziel der gelukzalige Panasia

welgevallig aan God. Met zóóveel ijver en moed volgde deze arme herderin de voetstappen van haar hemelschen Bruidegom, dat zij, in het korte tijdperk van vijftien jaren, 't welk geheel haar leven omvat, tot de hoogste volmaaktheid geraakte en zelfs met vreugde haar lichaam uit liefde tot God ten offer bracht.

Niet talrijk, maar zeer treffend zijn de bijzonderheden, die ons over deze jeugdige heilige maagd zijn bekend. Haar oudste levensbeschrijvers hebben ze verzameld en wij vinden ze terug in de werken, door den eerbiedwaardigen Bisschop van Novarre, Monseigneur Boscopé en den geleerden Rovida ter eere der Zalige opgesteld.

Deze weinige bladzijden wijden wij bijzonder toe aan de deugdzame jongelieden, die in het beminnelijk beeld der herderin Panasia een voorbeeld zullen aanschouwen van ware deugd en oprechte liefde tot God.

I.

WAAR DE LIEVE ZALIGE WERD GEBOREN.

Een der liefelijkste oorden van Piëmont is de vallei der Sesia. De Voorzienigheid heeft tal van omstandigheden doen samenwerken om in de harten der bewoners van deze landstreek een bijzonderen eerbied voor godsdienst en zuiverheid van zeden op te wekken en te onderhouden. Niemand doorreist dit bekoorlijk gewest met zijn bergen en schilderachtige oevers, of hij is in bewondering opgetogen over den echt katholieken geest, de liefde tot arbeid en matigheid en den bevalligen eenvoud aan zedigheid gepaard,

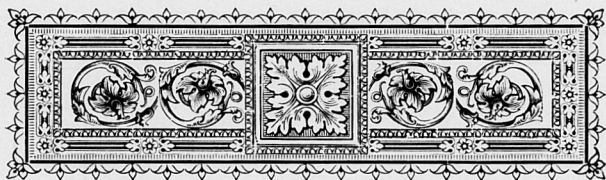
welke daar sinds onheuglijke tijden heerschen. Men weet welk een luister het heiligdom, vóór ongeveer vier eeuwen door den zaligen Bernardus Caïmo gesticht, aan het dal der Sesia schonk. Maar reeds vóór dit tijdstip strekte de geest des Heeren zijn zoete heerschappij over deze heuvelen uit; reeds zag men ontelbare scharen van geloovigen, zoowel uit verre gewesten als uit de omliggende landouwen naar het bevoorrechte dorp Quarona stroomen. Daar werd de zalige Panasia geboren, de patrones der herders en landbouwers, de beschermster der kinderen en jongelieden van beider kunne, de edelmoedige schutsvrouw van alle zwakken en bedroefden. Het lot dat Agamio, thans Ghemme, ten deel viel, is niet minder benijdenswaardig; in zijn midden rust het maagdelijk overschot der jeugdige martelares en nog voortdurend beloonen onschatbare genaden de godsvrucht van allen, die daar de hulp der Heilige inroepen.

Panasia werd ten jare 1368 in een kleine hut geboren, welke wij voor korten tijd met diepe

ontroering en een onbeschrijfelijk gevoel van eerbied bezochten. Wij hebben de smalle trap beklommen, die naar Panasia's kamertje leidt; wij zijn dit heiligdom binnengegaan, waar zij in het geheim zooveel tranen stortte, zoo menigmaal een gedeelte van den nacht in het gebed doorbracht; wij hebben het nederig binnenplaatsje betreden, waar zij, op een steen gezeten, wol spon en lofliederen zong ter eere van Jezus' Moeder, of met het onschuldigste harer lammeren speelde, terwijl zij ongetwijfeld vol heilige teederheid dacht aan het Lam Gods, haar hemelschen Bruidegom. Wij zijn den stal binnengegaan, waar haar vader het droevig geblaas der kudde hoorde, toen zijn dierbare dochter haar eerste marteling had ondergaan.

Niets lacht ons toe in deze armoedige hut, maar alles spreekt er tot het hart en perst tranen van aandoening uit de oogen, want hier heeft een groote vriendin des Heeren, een maagd zuiver als een engel, geleefd en geleden.

II.

WELKE NAAM AAN DE LIEVE ZALIGE
WERD GEGEVEN. — HOE HAAR OUDERS HEETTEN. —
HAAR JEUGD.

Naar allen schijn ontving de zalige herderin van Quarona bij den doop de Heilige Maagd tot beschermster onder den naam „Panagia.” Dit woord is van Griekschen oorsprong, en beteekent: „zeer heilige” of: „geheel heilige.”

De bewoners van de vallei der Sesia noemen haar: „Panasia.” Ook wij gaven haar dezen naam liever dan dien van Panezia, Panacea of Penesia, waaronder zij gewoonlijk bij haar levensbeschrijvers voorkomt.

De vader onzer dierbare zalige heette Lorenzo dei Muzzi, maar werd meestal Lorenzo di Cilio genoemd. Het dorp Caradafagno was zijn geboorteplaats. Deze voortreffelijke man leefde armoedig te Quarona, bebouwde daar een akker en hoedde een kleine kudde. Hij was zoo oprecht en rechtschapen van inborst, dat hij nimmer vermoedde, hoe in andere harten ondeugd en huichelarij konden schuilen. Dit is de reden waarom slechte lieden er gemakkelijk in slaagden hem te bedriegen en te overheerschen.

Hij genoot een volmaakt geluk met zijn eerste echtgenoot, Maria dei Gambini, uit Ghemme afkomstig. Zij was een voorbeeldige vrouw, aan gebed en arbeid verknocht en wel waardig de moeder te zijn eener heilige.

Panasia erfde al deze goede eigenschappen, zoodat Castiglioni, een harer levensbeschrijvers, het wonderbaar kind een levend beeld harer deugdzame ouders noemt.

Door haar ouders en den eerbiedwaardigen pastoor van Quarona, Rochus Bononi, werd

het kind in de troostvolle en verheven waarheden van onzen heiligen godsdienst onderwezen. Met vreugde en dankbaarheid hoorde zij hen verhalen van een God, die den mensch heeft geschapen om door hem bemind te worden en hem, na zijn dood, op te voeren naar het Paradijs, zoo hij in de onschuld volhardde of boete deed over zijn zonden; die onze natuur heeft aangenomen, ter wereld kwam in een stal, opgroeide aan de zijde van den werkmán Jozef en de volmaaktste der moeders; die de zieken genas, de zondaars bekeerde, de kleinen omhelsde, die geheel goedheid en liefde is en die, genageld aan het kruis, nog vergeving schonk aan zijn beulen.

Nauwelijks begon het verstand der kleine Panasia zich te ontwikkelen of zij begreep, dat niets ter wereld onze liefde waardig is en dat wij na God ons hart moeten schenken aan de Koningin der Engelen, Zijne en onze moeder.

Met deze verheven en godvruchtige gedachten was Panasia van haar vroegste jeugd beziel.

Haar deugd was geheel verschillend van de valsche heiligheid, welke met droefgeestigheid gaat gepaard; zij muntte integendeel uit door voortdurende liefstalligheid en bijzondere opletendheid om haar ouders in de kleine huiselijke diensten, welke zij van haar vorderden, tevreden te stellen. Onophoudelijk hield zij het oog gevestigd op de plichten, welke haar staat en de godsdienst haar oplegden. Zij had een diepen eerbied voor altaren, crucifixen en afbeeldsels van heiligen, maar op bijzondere wijze vereerde zij de beelden van onzen Goddelijken Zaligmaaker en de H. Maagd. Een edele en godvruchtige meening heiligde al haar handelingen, haar kinderlijke spelen niet uitgezonderd. Lenoni verhaalt, dat zij, op aanraden van haar voortreffelijken zielzorger, zich ten doel had gesteld zoo volmaakt mogelijk de kinderjaren der heiligen na te volgen. Tot dit einde was zij gewoon de meisjes van haar leeftijd rondom zich te vereenigen en ze aangenaam bezig te houden met het zingen van godvruchtige liederen of ze uit

te noodigen met haar het rozenhoedje te bidden aan den voet van een kruisje, dat zij met eigen handen had geplant.

Allen die haar kenden, prezen om strijd haar bevalligheid, haar beminnelijk karakter en haar vlug verstand. Bij het hooren dezer lofredenen moest het lieve kind zich wapenen tegen hoogmoed en eerzucht, want wie gevoelt niet den prikkel dezer hartstochten, als hij bemerkt dat in deugd, kennis of schoonheid aan hem boven allen de voorkeur wordt gegeven! Maar Panasia leende het oor aan de raadgevingen van haar biechtvader en haar ouders, die haar voortdurend aanmaanden, geen acht te slaan op den lof der menschen, het hart voor trotschheid te sluiten en het oog te vestigen op de nederigheid der H. Maagd en der grootste heiligen. Deze wijze lessen indachtig, het hart van heilige vreeze vervuld, ging Panasia, zoodra zij den prikkel van hoogmoed en eerzucht in haar binnenste ontwaarde, met de grootste gestrengheid te werk, ja, geeselde vaak de teedere ledematen van haar

maagdelijk lichaam, dat zij als haar bittersten vijand beschouwde.

Ofschoon zij in het geheim deze kastijdingen uitvoerende, had weldra het moederoog den verheven geest van boetvaardigheid ontdekt, welke dit onschuldig lam in haar vroegtijdige liefde tot de volmaaktheid bezielde.

O! hoezeer moesten de moeder en de vader, die zulk een engel bezaten, voortdurend vreezen, een te groot behagen te scheppen in het bezit van dien schat. Maar zij waren, gelijk hun dochter, oprecht nederig van harte; zij begrepen dat geen schepsel zich mag beroemen op eenig voorrecht, wijl alle goed een gave is van God.

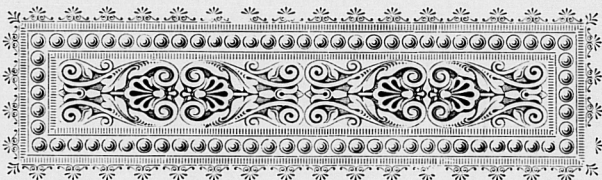
Ofschoon Lorenzo en Maria in het zweet huns aanschijns hun brood moesten verdienen en in vergetelheid hun dagen sletten, genoten zij toch in hun arme woning, omgeven door hun kleinen akker, een huiselijk geluk, dat in de paleizen, te midden van overvloed en luister, zoo vaak ontbreekt.

Godvruchtige zielen worden echter zelden met

een ongestoord geluk beloond. Ofschoon de deugdzame voortdurend de zoetheid smaakt, welke een gerust geweten aanbrengt, is ook hij, als ieder ander, aan de ontelbare veranderingen der wereldsche dingen blootgesteld, die maar al te wel in staat zijn hem aan harde beproevingen te onderwerpen. Ja, met zekerheid kan men beweren, dat tegenspoed en rampen voornamelijk den rechtvaardige zullen treffen, want God beproeft dengene, dien Hij liefheeft. De weg, door Christus voor ons gebaad, is de weg des kruises en voor allen, die niet in hun kinderjaren sterven, is hij de eenige die ten Hemel leidt.

Wien zal het dus verwondering baren, dat het heilig kind dit huiselijk genot slechts voor korten tijd smaakte om het gemis er van des te meer te gevoelen. Een dezer drie harten, door de banden der innigste liefde aan elkander gesnoerd, zou eensklaps ophouden te kloppen — het hart der voortreffelijke moeder.

III.

DOOD VAN PANASIA'S MOEDER. — HAAR
VADER SLUIT EEN TWEDE HUWELIJK — WIE
MARGARETA DEI GALOGI WAS.

Eder jaar bij het aanbreken van den oogsttijd begaf zich Panasia's moeder naar de vruchtbare vallei van Ghemme, om de aren te lezen, welke medelijdende landlieden op de stoppelvelden voor de armen achterlieten. Daar werd zij eensklaps door een hevige ongesteldheid aangegrepen, die na weinige uren den dood ten gevolge had.

Nauwelijks rustte de deugdzame vrouw op den doodenakker van haar geboortedorp, of haar

beklagenswaardige echtgenoot, van de kleine Panasia vergezeld, kwam nederknien op haar dierbaar graf. Hun gebed werd door tranen en snikken onderbroken en toch voorzagen zij nog niet de rampzalige gevolgen van dit smartvol verlies, het nameloos lijden, dat den vader en het kind, helaas, reeds zoo spoedig, zou treffen.

De rouwtijd verstreek. Ofschoon Lorenzo nog voortdurend met innig leedwezen aan zijn overleden echtgenoot dacht, meende hij aan Panasia een tweede moeder te moeten geven en beijverde zich hiertoe een deugdzame vrouw uit te kiezen.

Een dusdanige echtvereeniging is dikwerf prijzenswaardig; de edelmoedige vrouwen, die na haar huwelijk met een huisvader zich met moederlijke teederheid aan diens kinderen hechten, zijn niet zoo zeldzaam als men geneigd is te gelooven.

Panasia echter had niet het geluk een zoodanige moeder in Lorenzo's tweede echtgenoot te treffen. Margareta dei Galogi, te Locarno,

niet ver van Quarona, geboren, wist vóór haar huwelijk meesterlijk haar bedorven karakter onder het masker van deugd en zachtmoedigheid te bedekken, maar helaas, wat wreede ontgoocheling wachtte den onvoorzichtigen landman, die door valschen schijn bedrogen, deze slang zijn woning had binnengeleid! Allen die het leven van Panasia beschreven, noemen Margareta een boosaardige vrouw, die zoodra zij de zachte inborst van haar echtgenoot had leeren kennen, zich als een harde, trotsche meesteres in zijn huis gedroeg. Wjl Lorenzo gewoonlijk op zijn akker of bij rijkere landbouwers arbeide, ontdekte hij niet spoedig den bedorven geest zijner echtgenoot, maar Panasia, die geheel den dag aan haar zijde doorbracht, was weldra het slachtoffer van haar gramstorigheid en onredelijke eischen.

IV.

HOE PANASIA DOOR HAAR STIEFMOEDER WERD BEHANDELD.

Welk een verandering greep in de nederige hut plaats! Te voren zag men daar een teedere, zorgzame moeder, welke zich beijverde haar kind door deugd en geestelijke gesprekken ten voordeel te zijn, en thans heerschte er een vrouw, die den naam van moeder niet verdiende, een slavin van hoogmoed en toorn. Zou Panasia in dit dreigend gevaar haar zachtmoedigheid en godsvrucht niet verliezen, zich niet laten leiden door de gramschap, en haat met haat vergelden? O neen, in haar hart leefde de herinnering voort

aan de moeder, die van haar was was heengegaan; haar woorden, haar gedrag hield het meisje voortdurend voor oogen; het scheen haar toe, dat deze dierbare vrouw nog aan haar zijde was gezeten en haar aanspoorde, van dag tot dag in geduld en nederigheid toe te nemen.

Zonder twijfel werd zij door den eerbiedwaardigen pastoor van Quarona en haar vader in deze uitmuntende stemming bevestigd, maar den bewonderenswaardigen moed waarmede zij, gelaten en tevreden, de harde heerschappij harer stiefmoeder verduurde, dankte zij vóoral aan haar steeds toenemenden ijver in het gebed.

Het heilig kind stelde alle pogingen in het werk om Margareta's hart te vermurwen, maar haar teedere blijken van kinderlijke liefde en onderdanigheid, haar voortdurende oplettendheid óm aan haar stiefmoeder van dienst te zijn, werden door deze hartvochtige vrouw met grooteren haat, met smartelijker mishandelingen beloond. Geen wonder, want het is den bedorven harten eigen de zachtaardige, onschuldige

schepselen te vervolgen, wier heiligheid hun boosheid veroordeelt.

Margareta schreef alle deugden en goede hoedanigheden van het engelachtig meisje aan huichelarij en domheid toe of aan een schuldige geneigdheid tot bijgeloof en dweepzucht. Altoos beweerde zij dat Panasia met een schijn van deugd haar boosheid bedekte om bij haar stiefmoeder voor onschuldig door te gaan en door haar vader als een heilige te worden vereerd.

V.

PANASIA KRIJGT EEN ZUSTER. — MARGARETA
NEEMT TOE IN KWAADWILLIGHEID JEGENS HAAR
STIEFDOCHTER — PANASIA'S GEDULD
EN TROOST.

Tot haar ongeluk had Panasia weldra een zuster. Met alle liefde, waarvoor Margareta's hart vatbaar was, beminde zij dit kind en vond hierin nieuwe reden om de eerste dochter van haar echtgenoot te kwellen.

Intusschen nam Panasia in jaren toe. Geheel het dorp, geheel de landstreek verkondigde om strijd haar lof. Eenparig noemde men haar het bevalligste, het schoonste, het deugdzaamste kind van de vallei der Sesia. Zulk een taal was Mar-

gareta een wanklank in het oor, wyl zij geen middelen onbeproefd had gelaten om het meisje de achting der menschen te benemen; ze trof haar hart als een tweesnijdend zwaard, want haar eigen dochter verschilde geheel en al van Panasia en evenaarde haar moeder in hoovaardij en opvliegendheid.

De eerste woorden, welke dit bedorven kind vermocht te stamelen, waren verwenschingen tegen haar oudere zuster. Zoodra zij de spraak machtig was, beloonde zij Panasia's nederige en liefdevolle diensten met scheldwoorden en valsche beschuldigingen. Deze was zoowel de slavin van het kleine monster als van haar stiefmoeder, en met die tweevoudige slavernij verdubbelde haar lijden, maar ook haar geduld. Hoe werd het hart van den goeden Lorenzo met droefheid vervuld, als hij zijn teergeliefde dochter aan deze onwaardige behandeling zag blootgesteld, maar hem ontbrak de noodige geestkracht om den toorn zijner vrouw te weerstaan; en als hij haar somtijds tot kalmte had gedwon-

gen, liet zij nimmer na zich op Panasia te wreken, zoodra haar echtgenoot zich had verwijderd.

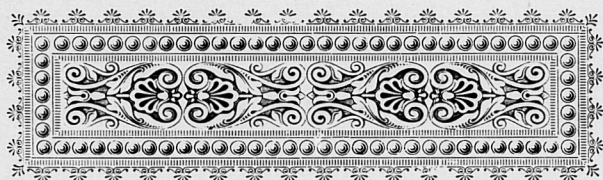
Onze lieve zalige vond haar eenigen troost in de overweging van het bitter lijden onzes Heeren en trachtte door haar geduld en tevredenheid de verheven deugden van het goddelijk voorbeeld na te volgen. Nooit ontsnapte haar een woord, waarin verachting van Margareta en haar kind doorschemerde, nooit scheen zij verontwaardigd over beider gedrag. Maar zij hield niet op, ze Jezus en der H. Maagd aan te bevelen. Weende zij, het geschiedde in stilte, en onder een vroolijk gelaat verborg zij voor de bewoners van haar dorp het bitter lijden dat zij verduurde.

Tot dit liefderijk en edel gedrag wekte Panasia zich op, wjl zij wist, dat Jezus, Maria en Gods lieve Engelen haar aanschouwden en deze heilige personen niet dulden, dat hun kinderen tot hen naderen met droefgeestigheid op het gelaat en wrok in het hart.

Nog een ander doel bezielde deze handelwijze:

door haar opgeruimdheid wilde zij de smarten van haar dierbaren vader lenigen en zijn droefheid verdrijven. En waarlijk, dit beminnelijk kind schonk den ongelukkigen Lorenzo steun en moed, waarvoor hij haar beloonde met zijn vaderzegen, dien heiligen, krachtvollen zegen, welke tot voor den troon des Heeren stijgt en overvloedige genade op de bevoorrechte kinderen doet nederdalen.

Jongelingen en jongedochters, die deze levensschets leest, o mocht gij inzien welk een bekoorlijkheid de ware deugd bezit! Ontevredenheid en ongehoorzaamheid werpt ze verre van zich af en gebiedt ons alle pogingen aan te wenden om onzen ouders tot vreugd en troost te strekken, hun zegen te verdienen. Zulk een deugd behaagt aan God, want zij is een onophoudelijke oefening van kinderlijke teederheid en oplettende liefde; zij gaat gaarne gepaard met beschaafde, beminnelijke manieren, maar heeft een afschuw van onbescheidenheid en verwaandheid!

VI.

HOE PANASIA MET HAAR ZUSTER OMGING. —
HAAR LIEFDE TOT HET GEBED. — HOE HAAR STIEF-
MOEDER HAAR TRACHT TE VERHINDEREN
DEN ROZENKRANS TE BIDDEN.

Door beminnelijkheid, door moederlijke zorgen, hoopte Panasia eenigen invloed op haar zuster te verkrijgen en in haar jeugdig hart gevoelens van deugd en godsvrucht aan te kweeken. Welk een aandoenlijk tafereel gaf het godvreezende meisje te aanschouwen, als zij met onwrikbaar geduld en bewonderenswaardige zachtmoedigheid de luimen van het bedorven kind verduurde en alle middelen in

het werk stelde om haar liefde te verwerven. Wat moeite wendde zij aan om haar aan het kwaad te onttrekken, haar oprecht, zachtaardig en liefderijk te maken!

Eenzelfde plicht rust op ieder, wien jongere broeders of zusters omringen. Naar het voorbeeld onzer lieve zalige, moeten wij ze beminnen met heilige teederheid, hun gebreken trachten te verbeteren en ze opwekken tot liefde en vreeze Gods.

Helaas! Panasia mocht niet het genoegen smaken haar zuster het pad der deugd te zien inslaan; maar, wijl de edelmoedige dienstmaagd des Heeren, bij haar hopeloozen arbeid, nooit den moed verloor, waren haar verdiensten voor den Hemel des te grooter. Misschien zijn daarenboven haar pogingen niet geheel en al zonder vrucht geweest en hebben zij, ten minsten graad der boosheid van haar zuster verminderd. Misschien zelfs sloeg na den dood van Panasia de zalige ure, waarop deze ongelukkige, bij de gedachte aan de deugden der martelares,

tot berouw werd gestemd en het voornemen maakte, door versterving en kastijding het droevig verleden uit te wisschen.

Hoe zoet ware der liefvallige Panasia een leven te midden van beminnelijke personen geweest! Nu echter weerklonk voortdurend het vaderlijk huis van norsche bevelen en kwetsende woorden. De twee personen, die zij geheel den dag aanschouwde, droegen den stempel der kwaadwilligheid op het gelaat; te zeldzaam, helaas! zag zij de goedge trekken haars vaders. Maar God wilde het aldus om het deugdzame kind te noodzaken Hem alléén te beminnen en te zoeken, naar Hem alléén te verlangen. En het lieve meisje, tevreden met de raadsbesluiten des Heeren, beminde van dag tot dag vuriger haar hemelschen Bruidegom, met de hartstochtelijke liefde van een maagdelijk hart.

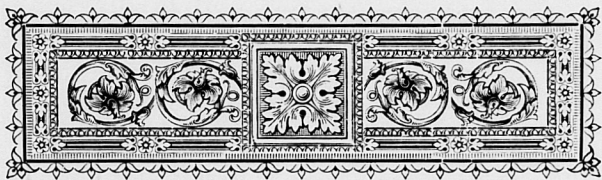
Zoodra Panasia het opgelegde werk met nauwkeurigheid had verricht, gaf zij zich niet aan ledigheid en weemoed over, maar nam haar toevlucht tot het gebed. Zij begreep ten volle

hoe gevaarlijk het is, uit de overweging zijner smarten reden tot droefgeestigheid te putten. Een ziel die aldus handelt verliest den wil en den moed om Gods bijstand in te roepen; het kruis, dat haar de Hemel zond, wordt haar spoedig te zwaar; zij geeft zich over aan nuttelooze klachten en haar evenmensch wordt het slachtoffer van haar ongeduld. Om deze laffe en schuldige droefheid te vermijden trachtte Panasia alle sombere gedachten te verdrijven en hield, volgens den raad van den eerbiedwaardigen pastoor van Quarona, voortdurend haar geest op God gevestigd, bij wien zij moed vond en troost. Heilige gelatenheid verzoette alsdan de tranen, die aan haar oogen ontvloeiden; want zoo wij in vereeniging leven met onzen Vader in den Hemel, verdwijnen onze wreedste smarten, en worden dikwerf een bron van bovennatuurlijke, onbeschrijfelijke vreugde.

Niet tevreden met de overweging van Gods almacht en goedheid, van zijn dierbaar lijden en kostbaren dood, wijdde Panasia nog menige

sonde aan de schoone gebeden, welke de Heilige Kerk den geloovigen aanraadt. Iederen dag bad zij' met innige godsvrucht het rozenhoedje, maar wijl deze lofwaardige gewoonte aan haar stiefmoeder mishaagde, was zij verplicht in het geheim aan Maria dit blijk harer kinderlijke liefde te geven. Eens echter, toen zij vol eerbied in haar kamertje lag neergeknield en de gewijde kralen door haar vingers gleden, bemerkte haar het wantrouwend oog van Margareta. In hevigen toorn ontstoken, werpt zich de meedoogenlooze vrouw, die Panasia's vereering van de Koningin der Engelen aan dweepzucht en luiheid toeschreef, op het biddende meisje, rukt het rozenhoedje uit haar handen en vernietigt het voor haar oogen. Daarna mishandelt zij op gruwzame wijze haar dochter, wier hart van droefheid werd vervuld, niet zoozeer om de slagen die zij ontving, als om de beleediging die haar hemelsche Moeder was aangedaan.

VII.

PANASIA WORDT DOOR HAAR STIEFMOEDER
ZOO WREED GESLAGEN,
DAT ZIJ DEN DOOD NABIJ IS, MAAR DANKT AAN
DE SCHAPEN HET LEVEN.

Nu Pasania na dit smartelijk voorval haar rozenhoedje miste en toch zoo vurig verlangde Maria te eeren op een wijze, die de H. Maagd zelve den menschen heeft geopenbaard, vervaardigde zij, buiten weten harer stiefmoeder, een wollen koord, waarin zij drie en vijftig kleine en zes groote knopen legde om de Onzevaders en de Weesgegroeten van het Rozenkransgebed aan te duiden. Deze godvruchtige list werd helaas spoedig ontdekt en

veroorzaakte haar nieuwe en pijnlijker kwellingen. Om aan haar heilige gewoonte gestand te blijven, vervaardigde de zalige telkens een ander dergelijk koord, dat haar ook telkens onder steeds wreeder mishandelingen werd ontnomen. Het lieve kind hoopte in haar eenvoud, Margareta's kwaadwilligheid door standvastigheid te ontwapenen, maar deze, wel verre van zoo veel geduld te eerbiedigen, vond in Panasia's moed een voortdurende reden om haar niet te ontzien.

Op zekeren dag had het onmenschen haar stiefdochter zoo gruwzaam geslagen, dat het arme meisje buiten kennis op den grond nederzeeg. Het bloed vloeide met stroomen uit de wonden; de martelares scheen op het punt den geest te geven. Wie zou niet van afschuw worden vervuld bij het aanschouwen der gevolgen van zoo veel wreedheid! Margareta echter blijft ongevoelig voor den toestand van haar ongelukkig slachtoffer; zij is alleen voor eigen gevaar beducht. Wilt zij inzien, dat Panasia den dood

nabij is, besluit zij haar voor Lorenzo te verbergen, om later haar echtgenoot te doen gelooven, dat zijn dochter bij een val van de bergen het leven heeft verloren. IJlings sleurt zij de ongelukkige in den schaapstal, werpt haar in een hoek en bedekt het zieltogend lichaam met stroo en beestenvoeder.

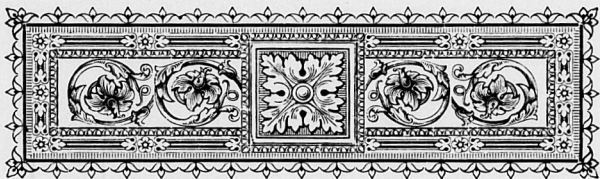
Dit bloedig tooneel had tegen den avond plaats op het oogenblik, dat Lorenzo van zijn akker wederkeerde. Zoodra de landman zijn woning is binnengetreden, bemerkt hij, dat zijn vrouw en jongere dochter aan ongewone gejaagdheid ter prooi zijn. Hij vraagt de reden harer ontsteltenis, maar krijgt een ontwijkend antwoord. Wjl hij zijn dierbare Panasia niet aanschouwt en vreest, dat haar eenig onheil is overkomen, wil hij terstond weten waar zich het meisje bevindt. Margareta antwoordt niet en als de bekommerde vader zijn vraag herhaalt, ontsteekt zij in hevigen toorn, roept uit, dat Panasia oud genoeg is om voor zichzelf te zorgen en overlaadt hem met verwenschingen.

Maar, God behoedt de zijnen! Daar stijgt eensklaps uit de schaapskooi een treurig geblaas. Liefelijk wonder! De schapen, zinnebeelden der onschuld, roepen de hulp der menschen in voor het schuldeloos lam, dat naast hen lijdt.

Lorenzo treedt den stal binnen en komt aan de plaats, waar Panasia nederligt. Plotseling zwijgt de kudde en een pijnlijk gesteun treft zijn oor. Het droevig geluid herhaalt zich en nu vindt de troostelooze vader zijn zieltogende dochter. Schreiend neemt hij haar in zijn armen, legt haar op zijn legerstede, omringt haar met de teederste zorgen en houdt niet op den Hemel te smeeken zijn kind te sparen.

God verhoorde het gebed des vaders. Hij schonk aan Panasia het leven, want de kelk des lijdens, dien de Hemel der jeugdige maagd had toegewezen, was nog niet geledigd.

VIII.

MARGARETA'S HARDNEKKIGHEID.
LORENZO ZOEKT RAAD BIJ DEN PASTOOR VAN
QUARONA. PANASIA WORDT
VAN HAAR STIEFMOEDER VERWIJDERD.

Margareta toonde geen berouw over haar misdaad. Zij hield integendeel niet op haar gedrag te verontschuldigen en durfde beweren, dat Panasia, door haar ongehoorzaamheid, zulk een kastijding ten volle had verdiend.

Wat zal de arme Lorenzo beginnen?

Naast het nederig kerkje van Quarona woont de vriend van alle bedroefden, de vader van alle ongelukkigen; bij hem zoekt de landman troost en raad.

Toen de goede pastoor de wreede marteling

van Panasia aanhoorde, ontwelden tranen aan zijn oogen, want zijn hart was innig gehecht aan zijn kinderen en hun lijden sneed hem door de ziel. Toch poogde hij Margareta's schuld te verzachten en tevens Lorenzo hoop op een betere toekomst in te storten. Hij raadde hem aan, het kind eenigen tijd van de stiefmoeder te verwijderen en aan de zorgen van een deugdzzaam gezin in een naburig dorp toe te vertrouwen. Van ganscher harte vereenigde zich de landman met het plan van den grijzen herder, en zoodra de wonden van het meisje geheeld waren, geleidde hij haar naar Ghemme, waar deugdzame lieden haar met vreugde als hun dochter aannamen.

IX.

PANASIA'S VERBLIJF TE GHEMME. HAAR TERUG- KEER IN HET OUDERLIJK HUIS.

Panasia was nog zeer jong en toch vervulde zij geheel het dorp met den geur harer deugden. Men zeide eenstemmig dat de zeldzaamste gaven des Heiligen Geestes op haar waren nedergedaald en, wijl zij voortdurend het gedrag harer stiefmoeder trachtte te verschoonen, was ieder over haar grootmoedigheid van bewondering opgetogen.

De heiligen gevoelen medelijden met hen die dwalen; zij veroordeelen ze niet. Panasia volgde hun voorbeeld na.

Als de goede God één Zijner schepselen met buitengemeene deugden versiert, mag men met recht veronderstellen, dat Zijn barmhartigheid zich over allen uitstrekt met wie deze bevoorrechte ziel verkeert; Hij bedient zich van haar om de zondaars op te wekken uit hun doodslaap, om den lauwen ijver en moed in te storten. Geen krachtiger prediking dan het goede voorbeeld! Wien zal het dus verwondering baren, dat Panasia een zegen was voor heel het dorp en in het bijzonder voor het godvreezende gezin, dat waardig was bevonden de Zalige te huisvesten. Ieder, die het meisje aanschouwde en nog eenigen eerbied voor zedigheid en godsvrucht koesterde, gevoelde zich onwillekeurig aangespoord de deugd te beoefenen; zoodat Panasia niet alleen zichzelf heiligde, maar ook anderen ten Hemel voerde.

Blijde, troostvolle dagen waren thans voor haar aangebroken. In de woning der brave echtgenooten, wier zachtmoedigheid haar onophoudelijk het liefelijk beeld harer ontslapen moeder

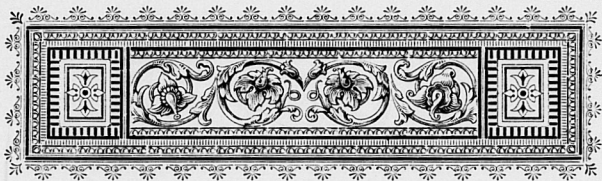
voor den geest bracht, smaakte zij een geluk, dat wel in staat was alle geleden smarten te vergoeden. Nu kon zij ongestoord aan de eischen van haar godvruchtig hart voldoening schenken. Niemand belette haar te bidden, de kerk te bezoeken, tot de Heilige Sacramenten te naderen en den nood der armen door kleine gaven te verlichten. Deze vrijheid verhoogde de bekoorlijkheid van het nederige Ghemme, dat haar reeds dierbaar was, wijl haar goede moeder daar het levenslicht aanschouwde en op den doodenakker rustte. Nog heden wijst men op het kerkhof de plaats aan, waar Panasia zoo vaak lag nedergeknield en vurige gebeden voor de ziel harer moeder ten Hemel zond.

Helaas! Hoe spoedig waren die zalige dagen vervlogen!

Toen Panasia een tweetal jaren bij haar brave pleegouders had vertoefd, keerde zij naar het ouderlijk huis terug. Lorenzo meende, dat zijn echtgenoot thans meer genegenheid voor haar stiefdochter koesterde en haar met vreugde zou

ontvangen. Zoodra echter de schoone, beminnelijke jonkvrouw den drempel der arme hut betrad, ontwaakte weder de oude wrok in het booze, afgunstige hart van Margareta en zij haatte haar meer dan te voren. Het waakzaam oog van den vader ontdekte spoedig die kwade stemming en hierom duldde hij niet dat zijn dochter geheel den dag bij haar doorbracht, maar belastte het meisje met de hoede zijner kudde. Hij hoopte haar aldus aan de kwaadwiligheid der booze vrouw te onttrekken.

X.

PANASIA HOEDT DE SCHAPEN HAARS VADERS.
DE SINT-JANSBERG.

Zoowel in het dal als op de omringende heuvelen bezat Quarona uitgestrekte weilanden, waar ieder bewoner van het dorp zijn kudde naar believen mocht laten grazen. Panasia vermeed zooveel mogelijk de vlakte; haar zedigheid spoorde haar aan die oorden te ontwijken, waar gewoonlijk de jonge herders van den omtrek vertoefden, en daarenboven vreesde zij, dat haar schapen aan de nabijgelegen bouwlanden schade zouden toebrengen.

Gewoonlijk beklom zij met haar kleine kudde

den Sint-Jansberg. Deze groene heuvel was vol bekoorlijkheid voor de lieve Zalige; want op zijn top verhief zich een oude kerk, aan den H. Joannes den Dooper toegewijd, waar voortdurend haar hemelsche Bruidegom in het aanbiddelijk Sacrament verbleef.

Dit heiligdom trad zij dikwerf binnen, als haar schapen rustig graasden op de helling. Dáár lag zij zoete stonden voor het altaar geknielt, daar opende zij haar hart voor de inspraken des Heeren, dáár putte zij moed en kracht om den kelk van haar lijden geduldig te drinken.

Op eenigen afstand van deze kerk bevindt zich een breed, ver uitstekend rotsblok, waarop men thans een nederig bedehuis bespeurt, door de landlieden van Quarona ter eere hunner Heilige opgericht. Dit is de plek waar Panasia haar marteling verduurde, zooals wij later zullen verhalen. Lang vóór haar stichtenden dood toonde zij een bijzondere genegenheid voor deze plaats; het was als had zij een voorgevoel van

het offer, dat zij dáár zou brengen. Zoo tijd of gelegenheid haar niet toelieten de kerk van Sint Jan te bezoeken, knielde zij neder op deze rots en, het gelaat naar den dierbaren tempel gekeerd, groette zij van verre, door vurige gebeden, den Bruidegom van haar maagdelijk hart. De herders en herderinnen der vlakte zagen dan vol eerbied omhoog en konden hun oogen niet afwenden van dit hemelsche schouwspel.

XI.

PANASIA ONDERRICHT DE KINDEREN IN DEN
CATECHISMUS. NIEUWE KWELLINGEN EN ACHTER-
DOCHT VAN MARGARETA.

Ofschoon Panasia van nature zeer bedeesd was en de eenzaamheid liefhad, riep zij toch meermalen de zonen en dochters der landlieden tot zich, om hun het leven des Zaligmakers te verhalen en de noodzakelijkste waarheden des geloofs uit te leggen. Na deze lessen gaf zij haar brood en vruchten aan de armsten hunner, en zij, die het best naar haar woorden hadden geluisterd, ontvingen het grootste aandeel. Zelve nam zij dan geen ander voedsel dan wortels en wilde kruiden.

Chiara, die gewag maakt van dit feit, verhaalt dat het meisje vriendelijk, maar heilig met deze kinderen omging en nooit een knaap in het gelaat zag.

Toen echter haar stiefmoeder hoorde, dat zij kinderen onderwees en hun aalmoezen verstrekte, beschuldigde zij haar van luiheid en diefstal en strafte haar onmeedoogend voor deze gewaande misdrijven. Om haar te beletten haar liefdewerken te verrichten, overlaadde zij haar met bezigheden en verminderde haar dagelijksch voedsel. Een ongemeen groote hoeveelheid wol moest zij onder het hoeden der schapen spinnen en bovendien des avonds een zwaren takkebos gesprokkeld hout naar huis brengen. In één woord, alles wat toorn en hebzucht konden uitdenken om het arme kind te kwellen, werd door Margareta beproefd.

Helsche, maar nuttelooze listen ! Panasia bezat de gave der wonderen of Gods Engelen stonden haar ter zijde. Iederen avond keerde zij met de vastgestelde hoeveelheid garen en den tak-

kebos huiswaarts en toch besteedde zij als voorheen menig uur aan het gebed en het onderricht der kinderen, toch deelde zij even mild als vroeger aalmoezen uit.

Margareta, zooals men licht kan begrijpen, toonde zich nooit tevreden over Panasia's arbeid. Altoos beweerde zij, dat het garen slecht was gesponnen en de takkebos grooter kon zijn. De Zalige verduurde deze onredelijke beschuldigingen met een kalmte en een geduld, die wel in staat waren den toorn dezer vrouw ten top te voeren.

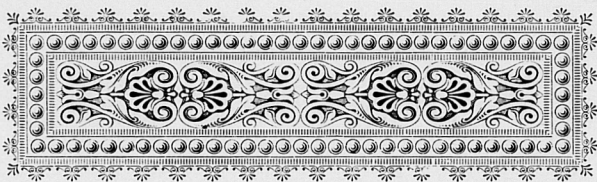
Evenwel moest zij bekennen, dat het arme kind een arbeid had verricht, welke haar jeugdige krachten ver te boven ging en hieruit besloot zij, dat Panasia in haar werk werd bijgestaan.

Achterdocht maakte zich meester van haar booze ziel, en zij gelastte haar eigen dochter het vlekkeloos kind te bespieden. Van deze vernam zij, dat jongelingen van bovenaardsche schoonheid, door hellen glans omstraald, tot

Panasia spraken en in haar plaats sponnen of sprokkelde, als zij zich met de kinderen onderhield of de Sint-Janskerk was binnengegaan.

Dit bericht was voldoende om het onberispelijk meisje in Margareta's oog tot een wufte deerne te verlagen; dat God Zijn engelen tot de schuldellooze maagd zond om haar te troosten en bij te staan, wilde zij niet gelooven.

Wie vermag de smart, de schaamte te beschrijven, die het lieve kind bevingen, toen haar stiefmoeder haar in het bijzien des geliefden vaders van de schandelijkste misdaden beschuldigde! Zij werd een eerlooze geheeten, zij die de parel der deugden als haar kostbaarsten schat beschouwde, zij, die altijd over haar blikken had gewaakt, zij, die als geen andere zich beijverde de zuiverheid van de Koningin der maagden na te volgen! Gelukkig was de laster te groot om geloof te verdienen en het viel Lorenzo niet moeielijk zich te overtuigen, dat de deugd zijner dochter boven alle verdenking was verheven.

XII.

PANASIA BEREIDT ZICH TOT DEN DOOD. HAAR LAATSTE GEBED.

De lieve Zalige was nog geen zestien jaar en reeds had zij zooveel geleden ! Thans staat zij op den drempel van een leeftijd, waarin het den laster niet zwaar valt zijn slachtoffers te treffen en een lijden, eindeloos zwaarder dan de mishandelingen eener hardvochtige stiefmoeder, spiegelt zich voor haar geest. Maar Gods vaderlijke teederheid bespaart deze wreede smarten aan Zijn dierbare dochter ! In den bloei harer jeugd stijgt Panasia ten Hemel, omkranst

met de leliën der onschuld, omwuijd met de palmen der martelaren.

Na het Paaschfeest van 1383 bemerkte ieder, dat de heilige maagd haar dagelijksche gebeden, overwegingen en liefdewerken verdubbelde. Misschien was haar de naderende stonde van haar zaligen dood geopenbaard of voorzag zij, dat Margareta's haat weldra ten toppunt zou geraaken en de booze vrouw voor geen misdaad zou terugdeinzen om zich van haar te ontdoen.

Ongeveer drie weken waren sedert Paschen verlopen. De zon voleindde haar baan, en de dorpelingen hadden Panasia haar avondgebed als naar gewoonte op het bekende rotsblok van den Sint-Jansberg zien verrichten. Daarna verzamelde zij haar kudde, daalde langzaam van den groenen heuvel en richtte haar schreden naar het ouderlijk huis. Zoodra de schapen den hollen weg hadden ingeslagen, welke naar het dorp voert, liet Panasia ze alleen en keerde, in gepeins verzonken, naar de helling van haar geliefden berg terug. Weldra knielde zij op de

rots en verbeidde met gevouwen handen, de oogen ten Hemel geslagen, het uur harer gruwzame marteling.

Wat wonderbare mengeling van vreeze voor den dood en verlangen naar den Bruidegom bevangt het edel hart van het zwakke meisje! Maar de liefde zegeviert over de vrees, de genade over de natuur; met gelatenheid, met vreugde, met vurig verlangen begroet zij de blijde stonde, welke haar zal vereenigen met den Koning der martelaren, wien ter liefde zij als slachtoffer valt van den toorn eener vrouw, die haar deugd en onschuld haatte.

Werp met mij, lieve lezer, een laatsten blik op onze dierbare Zalige. Ik heb haar beeltenis gezien, door de hand eens meesters gepenseeld en nooit is die hemelsche gestalte uit mijn gedachten geweken. Wat lieflijk engelenbeeld geeft zij te aanschouwen, het vijftienjarig meisje, in eerbiedwekkende houding op den schoonsten van Quarona's bergen neergeknield. Haar git-zwart haar omgolft in dichte lokken de schou-

ders en uit haar zachte, onschuldige oogen straalt een gloed, die van onbluschbare liefde voor den Goddelijken Bruidegom getuigt. Zielelijden en lichaamsmartē hebben hun sporen op dat be-
minnelijk aanschijn gedrukt, maar zij verhoogden zijn bevalligheid, schonken het een bovenaard-
sche schoonheid. Hoe vurig bidt zij in deze plechtige stonde tot den hemelschen Vader en
smeekt hem Zijn zegeningen uit te storten over het dal, waar zij het levenslicht aanschouwde,
over de vreedzame oevers der Sesia, over de omliggende bergen met hun dorpen en hutten,
de nederige daken van Quarona en Ghemme, maar vooral over het dierbaar huis, waar zij
haar jeugd heeft doorgebracht, waar een zoo goede, zoo ongelukkige vader in naamlooze
smart haar dood zal betreuren!

XIII.

PANASIA'S MARTELDOOD. RAMPZALIG UITEINDE HARER STIEFMOEDER.

Intusschen keerde de kudde, onder geleide van den trouwen hond naar den schaapstal terug. Daar bemerkt Margareta, dat Panasia haar schapen niet vergezelt, en de duivel der gramschap vaart heviger dan ooit in haar hart. Met haar spinrokken gewapend, bestijgt zij haastig den Sint-Jansberg en in korten tijd staat de boosaardige vrouw voor haar biddende dochter.

Het is niet waarschijnlijk dat Margareta, hoe slecht zij was, te voren Panasia's dood heeft

beraamd; toen zij echter het lieve kind in hemelsche beschouwing verzonken op de rots zag nedergeknield, kende haar woede geen grenzen meer. Zij grijpt haar dochter bij de haren, werpt haar op den grond en slaat haar meedoogenloos met haar spinrokken; maar weldra schijnt haar dit wapen te zacht om Panasia's misdrijf te straffen; zij vervangt het door een zwaren eiken stok. Wond op wond ontvangt het heilig kind; reeds kleurt zich de rots met haar onschuldig bloed en nog altoos is de wraak der onmenschelijke stiefmoeder niet voldaan. Daar valt haar oog op de ijzeren pin, waarom Panasia het gesponnen garen heeft gewonden; die grijpt zij in razenden waanzin en weldra heeft het puntig staal Panasia's hoofd en boezem doorboord. De schoone ziel van het engelachtig slachtoffer verlaat het verminkte lichaam en stijgt naar haar zalig vaderland, naar haar Bruidegom, den Koning der Maagden.

Thans gaan der wreede moeder de oogen open en, gelijk aan Kaïn bij Abels lijk, aan-

schouwt zij met wanhopenden blik het werk harer wreedheid. Zij gevoelt berouw over haar gruwelstuk, maar een berouw als Judas gevoelde, toen hij den besten der meesters aan diens beulen had verkocht; het vergoten bloed roept den vloek des Hemels over haar af, en, voortgestuwd met helsche drift, werpt zij zich van de rots te pletter in het dal. Zoo wreekte God zijn bruid.

XIV.

HOE PANASIA'S DOOD TE QUARONA BEKEND WERD.
HAAR PLECHTIGE TER AARDE BESTELLING.

Jhans brak de stonde der verheerlijking
voor Panasia's zalig lichaam aan.

Een vuurstraal schiet neer van den hemel en
ontvlamt de laatste dorre takken die haar ge-
wijde handen bijeen vergaarden. Eensklaps
heffen de klokken der Sint-Janskerk, door geen
mensenhanden geluid, een vreugdezang aan
als noodden zij de bewoners der omliggende
dalen ten feest.

Door deze ongewone teekenen verschrikt
snellen mannen, vrouwen en kinderen en met

hen Panasia's rampzalige vader naar den top van den Sint-Jansberg en vinden nabij de brandende takkebossen het heilig lichaam der martelares.

Wie beschrijft de droefheid van Lorenzo bij het bloedig lijk zijner dierbare dochter! Wat al tranen ontstroomden zijn oogen, wat al smartkreten ontsnapt zijn borst! Hoezeer berouwde hem thans zijn zwakheid tegenover zijn echtgenoot, die, zooals hij terstond bemerkte, hem dezen slag, den zwaarsten die zijn vaderhart kon treffen, had toegebracht! Vreeselijke les voor ieder die door schuldige toegevendheid ontzenuwd, de boozen, waarover hem het gezag is toevertrouwd, ontziet!

Maar Lorenzo was een waar Christen. Te midden zijner wreede smarten onderwierp hij zich aan Gods aanbiddelijken wil, vernederde zich voor Zijn aanschijn en noemde zich een armen zondaar, die niet waardig was een zoo heilige dochter te bezitten. Hij zegende met Job de straffende hand des Heeren en zeide met

recht een zoo wreede kastijding door zijn lafheid te hebben verdiend. Na korten tijd zonderde hij zich af van de wereld om in de stilte des kloosters God volmaakter te dienen en als een heilige te sterven. Zijn aandenken is nog heden bij alle bewoners van Quarona in zegening.

Laat ons tot Panasia wederkeeren. Men beproefde haar heilig lichaam van de plaats der marteling te verwijderen maar te vergeefs. Niemand was in staat het op te beuren. Dit wonder door duizenden personen aanschouwd, die zich gedurende den nacht en in den loop van den volgenden dag op den berg verzamelden, vermeerderde niet weinig den eerbied, dien men reeds voor de lieve zalige koesterde.

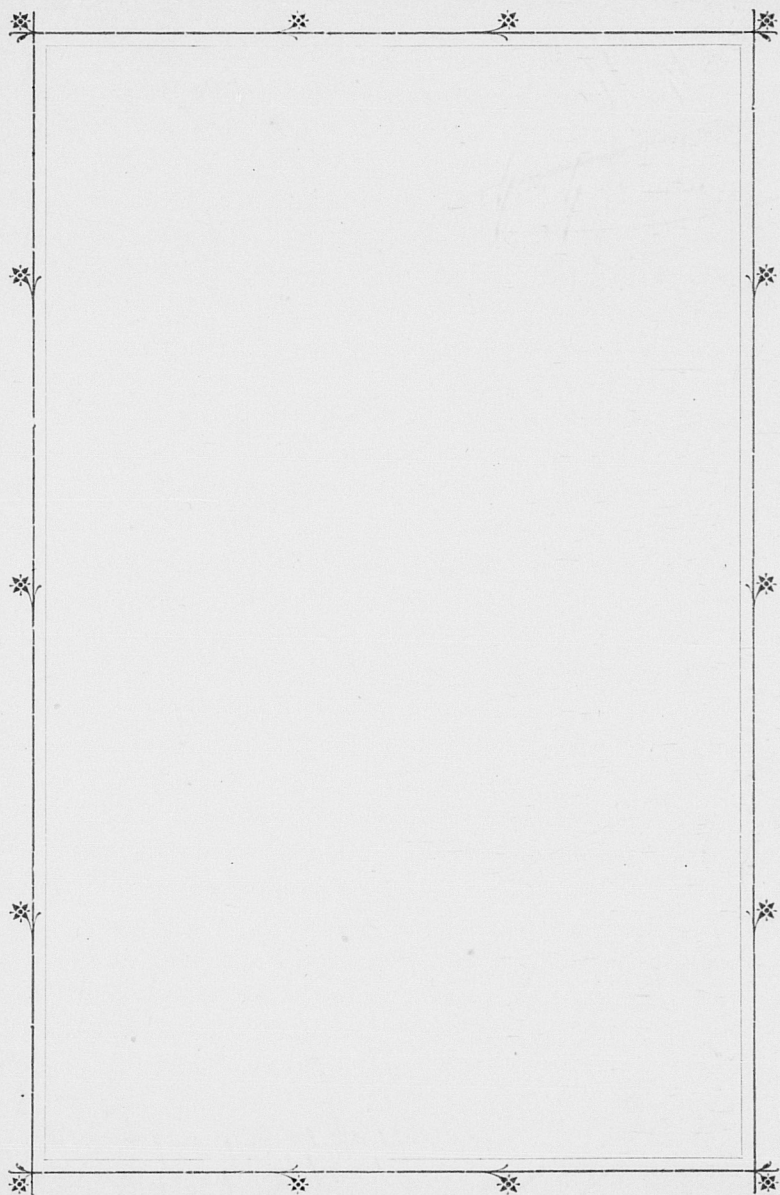
In aller ijl werd de bisschop van het diocees, waartoe Quarona behoorde, verwittigd en eerst zijn bevel, in den naam des Heeren uitgesproken, gaf aan het heilig lichaam zijn natuurlijke eigenschappen terug.

Thans kon men tot de plechtige begrafenis

der martelares overgaan. Met diepen eerbied, onder geleide van den bisschop werd het dierbaar lichaam van den Sint-Jansberg naar de vallei gedragen. Daar legden eenige mannen van Quarona het op een rijk versierden wagen, met twee ossen bespannen, om het naar hun doodenakker te voeren. Tevergeefs dwongen zij echter deze dieren met hun kostbaren last voort te schrijden; noch bedreigingen noch slagen mochten baten. Men begreep dat hier een nieuw wonder plaats had en de maagdelijke zalige slechts door uitgelezen reine dieren mocht worden vervoerd; om deze reden werd het koppel ossen door twee sneeuw witte kalveren vervangen. Maar ziet! nauwelijks waren zij voor de triomfkar gespannen of ijlings sloegen zij den weg naar Ghemme in en hielden stil bij het graf van Panasia's moeder. De bisschop, die uit deze handelwijze der onnoozele schepselen den vinger Gods erkende, gebod dat men de zalige naast deze heilige, door haar zoo teeder beminde vrouw, zou begraven.

Daar rustte Panasia's dierbaar lichaam tot het den H. Stoel behaagde de zalige herderin van Quarona op de altaren te verheffen. Toen bracht men haar kostbare overblijfselen in de kerk van Ghemme over waar zij nog heden verblijven en jaarlijks door duizenden van pelgrims met de teederste liefde en innigste godsvrucht worden vereerd.

EINDE.

INHOUD.

	Bladz.
Inleiding	I
I. Waar de lieve zalige werd geboren	4
II. Welke naam aan de lieve zalige werd gegeven. Hoe haar ouders heetten. Haar jeugd	7
III. Dood van Panasia's moeder. Haar vader sluit een tweede huwelijk. Wie Margareta dei Galogi was .	13
IV. Hoe Panasia door haar stiefmoeder werd behandeld.	17
V. Panasia krijgt een zuster. Margareta neemt toe in kwaadwilligheid jegens haar stiefdochter. Panasia's geduld en troost	20
VI. Hoe Panasia met haar zuster omging. Haar liefde tot het gebed. Hoe haar stiefmoeder haar tracht te verhinderen den Rozenkrans te bidden . . .	24
VII. Panasia wordt door haar stiefmoeder zoo wrede geslagen, dat zij den dood nabij is, maar dankt aan de schapen het leven	29

INHOUD.

VIII. Margareta's hardnekkigheid. Lorenzo zoekt raad bij den Pastoor van Quarona. Panasia wordt van haar stiefmoeder verwijderd	33
IX. Panasia's verblijf te Ghemme. Haar terugkeer in het ouderlijk huis	35
X. Panasia hoedt de schapen haars vaders. De Sint-Jansberg	39
XI. Panasia onderricht de kinderen in den Catechismus. Nieuwe kwellingen en achterdocht van Margareta .	42
XII. Panasia bereidt zich tot den dood. Haar laatste gebed	46
XIII. Panasia's marteldood. Rampzalig uiteinde harer stiefmoeder	50
XIV. Hoe Panasia's dood te Quarona bekend werd. Haar plechtige teraardebestelling	53

